

[Thorvil Kristensen.]

i næste finansår, 1957—58. Dette vil i virkeligheden sige, at man har skullet søge besparelser på ca. 100 mill. kr. af hensyn til den almindelige økonomi både i år og næste år; men i disse to år er folkepensioneringen ikke nogen byrde for statskassen. I år er den det ikke, fordi den ikke træder i kraft før næste år, men næste år er den det heller ikke, fordi folkepensionsbidraget begynder allerede næste forår, medens udgifterne først kommer med fuld vægt fra næste efterår, og derfor er folkepensionen i virkeligheden budgetteret med et lille overskud på ca. 10 mill. kr. næste år.

Med andre ord, alle spareforhandlinger vedrørende 1956—57 og 1957—58 har i virkeligheden drejet sig om de almindelige statsfinanser, den almindelige samfundsøkonomi. De har ikke drejet sig om folkepensionen. Den kommer først med sin fulde økonomiske vægt fra finansåret 1958—59. Da indtræder udgifterne i det fulde omfang, og da er de en del større end folkepensionsbidraget. Det er derfor for 1958 og fremefter, at det egentlige tunge finansproblem foreligger.

Herom har den højtærede finansminister oplyst, at der foreligger besparelser eller besparelsesplaner på længere sigt på ca. 54 mill. kr. Hertil må dog siges, at halvdelen af disse besparelser ikke i øjeblikket har almindelig politisk tilslutning. Jeg tænker på arbejdsgiverbidraget, der må ses som et led i den almindelige arbejdsløshedslovgivning, som vi derfor fra venstres side er villige til at drøfte, men som et led i en større sammenhæng, og jeg tænker på forhøjelsen af ydelserne for boligstøttelån indtil 1950, som egentlig kun ved en urimelig forhaling fra regeringens side er kommet til at fremtræde, som om den hørte hjemme i disse forhandlinger.

Det drejer sig her om et løfte, som den højtærede finansminister gav mig under forhandlingerne om boligstøtteloven for godt halvandet år siden. Det kan ses af folketingstidende for 24. marts 1955, det er altså nu halvandet år og to dage siden, dette løfte blev givet. Ved en urimelig forhaling er vi kommet dertil, at disse 10—12 mill. kr. er kommet ind i den almindelige sparebuket, hvor de ikke hører hjemme; men dertil kommer, at den højtærede

finansminister efterhånden har givet det en drejning. Medens der oprindeligt var tale om renteforhøjelse, siger den højtærede finansminister nu, at det principielt skal være en afdragsfremskyndelse, hvorved det jo på længere sigt bliver et tilskud til de sociale boligselskaber. Derved har sagen fået en anden karakter, og det betyder, at der ikke er politisk dækning for den i øjeblikket.

Det vil med andre ord sige, at det, vi har af besparelse med almindelig politisk tilslutning med henblik på folkepensionen fra 1958, formentlig i øjeblikket er af en størrelsesorden på mellem 25 og 30 mill. kr., medens udgifterne formentlig ligger nær ved 200 mill. kr.; men dertil kommer så, at der ikke fra 1958 og fremefter gennem besparelsesforhandlinger er sikret noget til dækning af det almindelige udgiftsbehov, til styrkelse af de almindelige statsfinanser.

Jeg har i udvalget i et samråd med den højtærede finansminister spurgt, om han ikke mente, at de almindelige statsfinanser også fra 1958 ville stille sig således, at der var brug for almindelige finansielle besparelser af samme størrelsesorden som i dette og næste år. Det svar, jeg fik, har jeg ikke lov til at citere, men jeg kan sige, at det var et undvigende svar, det var i realiteten intet svar. Det vil jo sige, at det i virkeligheden står hen i det uvisse, indtil den dag kommer i foråret 1958, da folkepensionen begynder at virke med fuld styrke. Da kan vi komme i den situation, at vi trænger til en betydelig styrkelse af finanserne, både af hensyn til folkepensionen og af hensyn til landets almindelige økonomi. Det tyder også de svar på, som jeg fik i udvalget på mine spørgsmål om udsigterne en halv snes år frem i tiden. Det vil i virkeligheden sige, at man overlader det til den tid siddende regering at klare begreberne. Man vedtager denne ordning, men den regering, der sidder næste efterår, må tage sig på at bede folketingsret om den styrkelse af finanserne, som rimeligvis bliver påkrævet fra 1958.

Dette er baggrunden for venstres spareplan, som vi fremsatte i finansudvalget i sidste uge, og som netop tager sigte på tingene længere fremover, fra 1958—59 og i de kommende år. Vi har i finansudvalget i sommer haft mange i og for sig nyttige drøftelser, men det har hovedsagelig været en drøftelse af detaljer og hovedsagelig,